

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Milady Haplové a soudců JUDr. Jarmily Ďáskové a JUDr. Jany Kubenové v právní věci žalobce: nezl. **N. D. H.**, nar. ..., st. příslušnost ..., t.č. bytem, zast. Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem společnosti Hladík & Tauber, advokátní kancelář, v.o.s. se sídlem 602 00 Brno, Příkop 6, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, nám. Hrdinů 1634/3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 1. 2013, č. j. ...

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalované se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 29. 1. 2013 č. j. ... bylo zamítnuto odvolání nezletilého žalobce proti usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 11. 9. 2012 č. j. ..., kterým bylo podle § 169 odst. 8 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., zastaveno řízení o žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území ČR, podané dne 13. 8. 2012 a rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo potvrzeno.

Nezletilému žalobci bylo uděleno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny od 15. 9. 2009 a prodloužené do 15. 8. 2012. Dne 13. 8. 2012 za nezletilého podal jeho zákonný zástupce – otec nezletilého N. D. H., žádost o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR za účelem společného soužití rodiny a společně se žádostí o prominutí zmeškání úkonu bez uvedení důvodů, které ke zmeškání podání žádosti vedly.

Podle § 47 odst. 1 zák. č. 326/1999 Sb., žádost o povolení k dlouhodobému pobytu je cizinec povinen podat nejdříve 90 a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů. V případě, že podání žádosti ve lhůtě podle předchozí věty zabrání důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů; vízum se do doby zániku tohoto oprávnění považuje za platné.

K žádosti ze dne 13. 8. 2012 nebyly předloženy žádné důvody na vůli cizince nezávislé, resp. účastník řízení opožděné podání žádným způsobem neodůvodnil, byla žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu vyhodnocena jako opožděná. Správní orgán I. stupně vzhledem k výše uvedenému svým rozhodnutím ze dne 11. 9. 2012 rozhodl podle § 169 odst. 8 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o zastavení řízení.

Proti usnesení o zastavení řízení bylo podáno odvolání, kde zmocněný zástupce z řad advokátů tvrdí, že správní orgán I. stupně přehlédl, že žadatelem v předmětném řízení je nezletilá osoba. Nezletilý žadatel tedy nemůže ovlivnit své rozumové schopnosti, neboť jsou mu 3 roky. Žadateli tedy brání překážka na jeho vůli nezávislá, nemůže žádným způsobem ovlivnit svou vůli, zda podá žádost o měsíc dříve či o měsíc později. Věk žadatele je mu tedy překážkou na vůli nezávislou, proto bylo nutno aplikovat ust. § 47 odst. 1 věta druhá zákona č. 326/1999 Sb. S ohledem na věk žadatele rozhodně neskončila lhůta dnem 1. 8. 2012 a jestliže zákonný zástupce podal žádost již nyní, tak zcela jistě dojde o žádost opožděnou, proto ani nemohlo být řízení zastaveno podle § 169 odst. 8 písm. d) zák. č. 326/1999 Sb., z důvodu opožděnosti.

Odvolací orgán (žalovaný) s odvoláním na spisový materiál uvedl, že účastníku řízení bylo uděleno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny od 15. 9. 2009 prodloužené do 15. 8. 2012. Lhůta pro podání žádosti byla v daném případě podle ust. § 47 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., od 17. 5. 2012 do 1. 8. 2012.

Námítku, že bylo v případě nezletilého účastníka řízení nutno aplikovat ust. § 47 odst. 1 věta druhá zákona č. 326/1999 Sb., shledala žalovaná za zcela irelevantní. Obligatorním procesním zastoupením ve správních řízeních je zákonné zastoupení, kdy podle § 32 odst. 1 správního řádu platí, že účastník řízení musí být zastupován zákonným zástupcem v tom rozsahu, v jakém nemá procesní způsobilost. Spisovým materiálem je doloženo, že správní orgán I. stupně vycházel z faktu, že zákonným zástupcem účastníka řízení je pan N. D. H., který zmocnil ke svému zastupování Ing. Marka Zapletala dne 19. 7. 2012. Zákonný zástupce byl povinen podat žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nejdříve 90 dnů a nejpozději 14 dnů před uplynutím doby platnosti stávajícího povolení k dlouhodobému pobytu, tj. v době od 17. 5. 2012 do 1. 8. 2012. Žádost byla podána však až dne 13. 8. 2012, tedy po zákonem stanovené lhůtě. V žádosti nebyly předloženy žádné důvody, kterými by zákonný zástupce prokázal, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění. Ani v průběhu celého nalézacího řízení nebyly uvedeny zákonným zástupcem ani zmocněným zástupcem žádné důvody svědčící o skutečnosti, že v podání žádosti v zákonné lhůtě zabránily důvody na vůli nezávislé.

Žalovaná závěrem dospěla k závěru, že uváděný věk účastníka řízení, který byl překážkou na jeho vůli nezávislou, nelze považovat za důvod, který by zákonnému zástupci

potažmo zmocněnému zástupci zabránil podat předmětnou žádost v zákonné lhůtě. Spisovým materiálem je doloženo, že sám zákonný zástupce účastníka řízení žádal o povolení k dlouhodobému pobytu několikrát, z čehož Komise usuzuje, že mu byly známy lhůty pro podání žádosti o prodloužení povolení k pobytu. Spisovým materiálem bylo nepochybně doloženo, že žádost účastníka řízení byla podána opožděně, tedy v době, kdy k tomu neexistovalo oprávnění.

Nesplněním lhůty ust. v § 47 odst. 1 zák. č. 326/1999 Sb., zaniklo účastníku řízení oprávnění podat žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu ve smyslu citovaného ustanovení.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce prostřednictvím právního zástupce žalobu ze dne 28. 2. 2013, kde namítá, že ust. § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců má zcela jiný účel, než který mu správní orgány vtiskují. Toto ustanovení je ohledně aplikace podmínky 14 dnů obsolentním. Tuto podmínku vůbec nemohou správní orgány použít. Ona 14-ti denní limitace byla promyšleným krokem zákonodárce. To ovšem v původním znění zákona o pobytu cizinců. Podle původního znění zákona o pobytu cizinců byl cizinec povinen podat žádost nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti předchozího oprávnění k pobytu tak v této 14-ti denní lhůtě byla služba cizinecké policie povinna meritorně rozhodnout o žádosti na prodloužení tohoto oprávnění k pobytu (ust. § 169 odst. 11 zákona o pobytu cizinců v původním znění). Taková právní úprava byla zcela logická a legitimní.

Pakliže však nyní rozhodnutí o takových žádostech nejsou zdaleka vyřizovány ve lhůtě 14 dnů, tak je zřejmé, že podmínka podání žádosti nejpozději 14 dnů před ukončením dosavadního pobytu je zcela nesmyslná. Je zcela nelegitimní a postrádá jakýkoliv rozumný důvod. Pokud zákon ukládá jednotlivci takové povinnosti, které jsou nelegitimní, tak taková právní úprava nevyhovuje testu proporcionality ani testu rozumnosti. Ust. § 47 zákona o pobytu cizinců je tedy v tomto směru protiústavní a správní orgán je nemůže v tomto směru aplikovat. Řízení tedy nemohlo být zastaveno.

Současně žalobce prostřednictvím svého právního zástupce namítá, že i pokud by snad správní orgán aplikoval podmínky ust. § 47 zákona o pobytu cizinců, tak i v takovém případě je žalobce splňoval. Tato lhůta 14 ti dnů totiž nemusí být zachována, pakliže cizinci brání v podání žádosti překážky na vůli nezávislé. Tehdy je oprávněn žádost podat do 3 dnů od odpadnutí překážky. V projednávaném případě takové překážky byly. Tyto překážky spatřuje žalobce v tom, že se narodil 15. 9. 2009 a ke dni 1. 8. 2012 nebyly žalobci ani celé tři roky. Žadatel tedy rozhodně nemůže ovlivnit své rozumové schopnosti, když má pouhé tři roky a tudíž žadateli brání překážka na jeho vůli nezávislá. Proto bylo nutno aplikovat ust. § 47 odst. 1 věta druhá zákona o pobytu cizinců. Správní řízení o podané žádosti tedy nemohlo být zastaveno.

Konečně také napadené rozhodnutí je protiústavní z pohledu článku 10 Listiny základních práv a svobod a čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Napadené rozhodnutí nepřiměřeným způsobem zasahuje do rodinného a soukromého života žalobce a jeho rodičů. Pokud jde o nezletilé dítě tak nízkého věku, tak je nepochybně jedním z jeho práv zachovat své rodinné vazby se svými rodiči. Tito žijí na území ČR,

příčemž jsou na tomto existenčně závislí. Po zastavení řízení hrozí nezletilému žalobci vyhoštění, které by fakticky znamenalo zpřetrhání rodinných vazeb. To by byl nepochybně nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života jak samotného žalobce, tak i jeho rodičů.

Současně mělo být přihlédnuto i k principu zvláštního zřetele k právům nezletilých cizinců, resp. principu ochrany nezletilých cizinců, který lze rovněž ze zákona o pobytu cizinců dovodit, když právě nezletilým cizincům je poskytována zvláštní ochrana (např. ust. § 125 odst. 1, či ust. § 169 odst. 5 a 6 zákona o pobytu cizinců).

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 9. 4. 2013 uvedla, že námitku žalobce spočívající v tom, že ust. § 47 zákona č. 326/1999 Sb., je obsolentní a protiústavní a správní orgán nebyl oprávněn aplikovat Komise shledala nedůvodnou. S odvoláním na ust. § 47 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., je jednoznačně uvedeno, že žádost o povolení k dlouhodobému pobytu je cizinec povinen podat nejdříve 90 a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů. V případě, že podání žádosti ve lhůtě podle předchozí věty zabrání důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů; vízum se do doby zániku tohoto oprávnění považuje za platné.

Novelou zákona č. 326/1999 Sb., provedenou zákonem č. 427/2010 Sb. došlo od 1. 1. 2011 k novelizaci citovaného usnesení, která spočívala ve zkrácení doby, kdy je cizinec povinen podat nejdříve žádost o povolení k dlouhodobému pobytu ze 120 na 90 dnů. Z uvedeného je zřejmé, že pokud by citované ustanovení bylo zastaralé či neaktuální, jak tvrdí žalobce, zákonodárce by jistě změnil i další část tohoto ustanovení, což neučinil. Zákonodárce tedy považoval citované usnesení za zcela vyhovující.

Námitku, která směřuje do ust. § 47 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., spočívající na skutečnosti, že žalobce je nezletilý, neboť „věk osobě je naprosto nezávislý na vůli této osoby“ shledala Komise nedůvodnou, neboť dospěla k závěru, že uváděný věk žalobce, který byl údajně překážkou na jeho vůli nezávislou, nelze považovat za důvod, který by zákonnému zástupci, potažmo zmocněnému zástupci zabránil podat předmětnou žádost v zákonné lhůtě. Obligatorním procesním zastoupením ve správním řízení je zákonné zastoupení, kdy podle § 32 odst. 1 správního řádu platí, že účastník řízení musí být zastupován zákonným zástupcem v tom rozsahu, v jakém nemá procesní způsobilost. Spisovým materiálem je doloženo, že správní orgán I. stupně vycházel z faktu, že zákonným zástupcem žalobce je pan N. D. H. otec žalobce, který zmocnil ke svému zastupování Ing. Marka Zapletala dne 19. 7. 2012. Zákonný zástupce byl povinen podat žádost o prodloužení platnosti k povolení k dlouhodobému pobytu nejdříve 90 dnů a nejpozději 14 dnů před uplynutím doby platnosti stávajícího povolení k dlouhodobému pobytu, tj. v době od 17. 5. 2012 do 1. 8. 2012. Žádost byla podána až dne 13. 8. 2012, tedy po zákonem stanovené lhůtě. K žádosti nebyly předloženy žádné důvody, kterými by zákonný zástupce prokázal, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění. Ani v průběhu celého nalézacího ani odvolacího řízení nebyly uvedeny zákonným zástupcem ani zmocněným zástupcem žádné relevantní důvody, svědčící o skutečnosti, že v podání žádosti v zákonné lhůtě zabránily důvody na vůli nezávislé. S ohledem na tuto skutečnost a skutečnost, že lhůty uvedené v § 47 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., jsou prekluzivní, rozhodl správní orgán I. stupně usnesením č. j. ze dne

11. 9. 2012 zcela v souladu se zákonem č. 326/1999 Sb., podle § 169 odst. 8 písm. d), citovaného zákona o zastavení řízení.

K námitce, že napadené rozhodnutí nepřiměřeným způsobem zasahuje do rodinného a soukromého života žalobce, žalovaná uvedla, že usnesení o zastavení řízení je rozhodnutím procesním a správní orgán neměl za povinnost zkoumat přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce.

S přihlédnutím k uvedeným skutečnostem žalovaná navrhuje, aby krajský soud žalobu zamítl.

Žalobce ve svém vyjádření ze dne 25. 4. 2013 na své žalobě setrval, dále setrval na obsolenci ust. § 47 zák. č. 326/1999 Sb., kde je stanoven časový limit k uskutečnění podání „nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti víza“. Zároveň souhlasil s tím, aby ve věci soud rozhodl o žalobě bez nařízení jednání s tím, že mu budou přiznány náklady řízení ve výši 16.240 Kč dle vyčíslení na čl. 25 soudního spisu.

Krajský soud v Brně přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí z hlediska námitek v žalobě uvedených, neboť jejich rozsahem je vázán. Po posouzení věci dospěl soud k závěru, že žaloba důvodná není.

Podle ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. rozhodl soud bez nařízení jednání, když účastníci s tímto postupem souhlasili. Žalobce s tímto postupem výslovně souhlasil, žalovaná se ve lhůtě nevyjádřila, ale soud poučil účastníky o tom, že pokud se nevyjádří ve stanovené lhůtě má soud za to, že s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí.

Soud posoudil žalobní námitky žalobce a ověřil si všechny skutečnosti podstatné pro rozhodnutí ve věci správními orgány.

Podle § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců žádost o povolení k dlouhodobému pobytu je cizinec povinen podat nejdříve 90 a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů. V případě, že podání žádosti ve lhůtě podle předchozí věty zabrání důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po zániku těchto důvodů; vízum se do doby zániku tohoto oprávnění považuje za platné.

Podle § 169 odst. 8 písm. d) zákona o pobytu cizinců usnesením se také zastaví řízení, jestliže cizinec podal žádost o prodloužení doby pobytu na vízum k pobytu nad 90 dnů, žádost o povolení k dlouhodobému pobytu nebo žádost o prodloužení platnosti k povolení k dlouhodobému pobytu v době, kdy k tomu není oprávněn.

Mezi účastníky řízení není v daném případě sporu o tom, že žádost byla podána mimo lhůtu uvedenou v ust. § 47 odst. 1 výše uvedeného zákona, ale žalobce však tvrdí, že mu

v podání žádosti v této lhůtě zabránily důvody na jeho vůli nezávislé, totiž věk nezletilého žadatele.

Podle § 22 odst. 1 občanského zákoníku platného v době podání žádosti zástupcem je ten, kdo je oprávněn jednat za jiného jeho jménem. Ze zastoupení vznikají práva a povinnosti přímo zastoupenému.

Podle § 23 občanského zákoníku platného v době podání žádosti vzniká na základě zákona nebo rozhodnutí státního orgánu (zákonné zastoupení) anebo na základě dohody o plné moci.

Podle § 27 odst. 1 výše uvedeného zákona, kdo je zákonným zástupcem nezletilého dítěte upravuje zákon o rodině.

Podle 36 odst. 1 zákona o rodině platného v době podání žádosti rodiče zastupují dítě při právních úkonech, ke kterým není plně způsobilé.

Podle § 32 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., - správní řád, v rozsahu, v jakém účastník nemá procesní způsobilost, musí být zastupován zákonným zástupcem.

Soud nemohl konstrukci žalobce akceptovat a ztotožnil se z názorem žalovaného. Žalobce jako nezletilé dítě skutečně není způsobilé k právním úkonům a nemůže v řízení před orgány ministerstva vnitra samostatně vystupovat a projevovat tak plně svoji vůli. Žalobce svoji vůli projevuje prostřednictvím svých zákonných zástupců (rodičů) a úkony, které jeho zákonní zástupci učiní, jsou plně přiřitatelné přímo žalobci. Podobně, jako by musel žalobce sám nést právní důsledky např. toho, že by jeho zákonný zástupce v řízení o podané žádosti se správním orgánem nespolupracoval a např. by žádost potřebným způsobem nedoplnil a způsobil tím zastavení řízení, je přiřitatelné žalobci i to, že jeho zákonný zástupce nepodal potřebnou žádost ve stanovené lhůtě. Žalobce proto musí nést podle § 22 odst. 1 občanského zákoníku, platného v době podání žádosti i důsledky spojené s pozdním podáním žádosti, ačkoliv je způsobil jeho právní zástupce.

Soudu se jeví jako neudržitelná argumentace žalobce, že ust. § 169 odst. 8 písm. d) zákona o pobytu cizinců nelze použít v případě nezletilých cizinců, neboť takový záměr zákonodárce ze znění zákona o pobytu cizinců nelze dovodit. Pro porovnání je možno poukázat např. na ust. § 124 týkající se zajištění cizince, kde se výslovně stanoví, že toto ustanovení lze aplikovat jedinečně na cizince staršího 15 let. Protože v ust. § 169 odst. 8 písm. d) žádná věková hranice uvedena není, nelze si ji „domyslet“ výkladem. Takový výklad by navíc v podstatě znamenal v případě nezletilých cizinců popření povinnosti zdržovat se na území jen s platným povolením k pobytu – vzhledem k existenci „permanentní“ překážky k podání žádosti z důvodu na vůli nezletilého cizince nezávislých, by se dosavadní povolení k pobytu považovalo za platné v podstatě až do doby zletilosti takového cizince. Jde o výklad zjevně absurdní, a proto je nutno ho odmítnout. Obdobným způsobem judikoval i Městský soud

v Praze ve svém rozsudku ze dne 25. 2. 2013 č. j. 7A 11/2011 – 51 (v evidenci judikatury NSS pod ev. znakem Ejk 222/2013).

Nečinnost zákonného zástupce by snad bylo možno pokládat za překážku k podání žádosti jedině v případě, kdyby se jednalo o cizince, který se ocitl bez péče svých zákonných zástupců (ti jsou např. neznámého pobytu, ve výkonu trestu apod.), či v případě, kdy by důvody na jeho vůli nezávislé zabránily v podání žádosti přímo zákonnému zástupci cizince. V projednávaném případě však ke zmeškání lhůty podání žádosti došlo jen prostým přehlédnutím ze strany zákonných zástupců žalobce a jde tedy o důvod, který je snad z lidského hlediska pochopitelný, avšak z hlediska zákona jde každopádně o důvod, který není možno považovat za omluvitelný.

Neudržitelnost výkladů zvoleného žalobcem nelze zvrátit ani poukazem na Úmluvu o právech dítěte. Ta pochopitelně projednávanou situaci výslovně neřeší a lze ji použít nanejvýš jako interpretační vodítko v případě nejasností zákona. Ten je ovšem v tomto případě dle názoru soudu zcela jasný a zvolený výklad pro nezletilého cizince neznamená a priori žádné překážky pro jeho setrvání v ČR, toliko vyžaduje od jeho zákonného zástupce běžnou pečlivost při správě záležitostí jejich dítěte. Takový požadavek není a nemůže být přemrštěný.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 17. dubna 2014

JUDr. Milada Haplová, v. r.
předsedkyně senátu